

EDITORIAL

Retrospectivă asupra celei de a treia ediții a Conferinței internaționale Valorile Etice

în Societatea Actuală - 2022

(Retrospective on the third edition of the International Conference Ethical Values in Current Society – 2022)

Cristina Mihaela SALCĂ ROTARU^{1*}

¹ Universitatea Transilvania din Brașov, Brașov, România,

* Correspondence: rotaruc@unitbv.ro

Citation: Salcă Rotaru, C.M. (2022). Editorial. Retrospectivă asupra celei de a treia ediții a Conferinței internaționale Valorile Etice în Societatea Actuală - 2022. *Etică și Deontologie*, 2(1), 6-9, <https://doi.org/10.52744/RED.2022.01.01>

Publisher's Note: RED stays neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Copyright: © 2022 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

În contextul pandemic, etica a cunoscut provocări intense, iar datorită complexității determinate de noua realitate, dilemele etice au cunoscut o nouă dimensiune generată de dificultatea delimitării în practică între comportamentul neetic și eroarea profesională. Astfel comunitatea științifică a simțit nevoia de a dezbate multiplele aspecte ale acestor noi dileme, de a-și împărtăși abordările practice și de a genera modele de acțiune. Astfel, aflată la a treia sa ediție, Conferința internațională Valorile Etice în Societatea Actuală (VESA), desfășurată în perioada 5-7 mai 2022, luând în considerare modificările faptice din perioada anterioară marcată de pandemia determinată de virusul SARS-CoV 19, a avut ca temă principală *Eroarea profesională și dileme etice în perioada Covid-19*.

Promotor și gazdă a fost, în mod tradițional, Universitatea Transilvania din Brașov, care alături de

partenerii consacrați deja, Consiliul de Etică și Management Universitar (CEMU) și Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (CNECSDTI), i-a avut ca invitați speciali, pe lângă președinții celor două consilii anterior amintite, pe dna MD. Conf. PhD. Rodica Gramma, membru al Comitetului de Bioetică (DH-BIO) – Consiliul Europei și membru al Comitetului Național de Etică pentru Studiile Clinice din Moldova și pe dl. PhD. Victor Velter, șef al biroului Scientometrie, Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI).

Conferința și-a deschis lucrările cu prezentările plenare, invitații punând în discuție:

- Instrumentele aplicate în organizarea dimensiunii etice a instituțiilor medicale – dna MD. Conf. PhD. Rodica Gramma, membru al Comitetului de Bioetică (DH-BIO) – Consiliul Europei și membru al Comitetului Național de Etică pentru Studiile Clinice din Moldova
- Interpretarea statistică a lucrărilor privind etica, indexate Web of Science în perioada pandemiei – dl. PhD. Victor Velter, șef birou Scientometrie, UEFISCDI,
- Necesitatea reglementării libertății în cercetare – dl. Prof. PhD. Dacian Cosmin Dragoș președintele CNECSDTI,
- Provocările în activitatea CEMU – dl. Conf. PhD. Ciprian Ioan Preda, președintele CEMU.

Fiecare dintre edițiile acestei conferințe s-a bucurat de prezența specialiștilor și a practicienilor privind etica, din multiple domenii, abordarea problematicii eticii fiind făcută sub toate formele sale, teoretice sau aplicative. Urmând șablonul specific al abordărilor științifice la nivel național și internațional cu analizele practice din workshop-urile dedicate practicienilor, în cadrul ediției a treia au fost grupate cinci secțiuni principale pentru prezentările de studii și articole științifice, iar discuțiile în cadrul celor două workshop-uri au pornit de la teme prestabilite.

Sub tematica celor 5 secțiuni:

- Erori profesionale și dileme etice în profesiile medicale
- Erori profesionale și dileme etice în profesiile juridice
- Erori profesionale și dileme etice în profesiile socio-umane
- Noi provocări în activitatea comisiilor de etică și de etică a cercetării
- Etica în sistemul de învățământ,

au fost prezentate, prin participare preponderent fizică dar și on-line, 43 de studii care au pus în evidență diferite aspecte ale eticii de domeniu, o parte dintre acestea lucrări regăsindu-se în acest număr al revistei Etică și Deontologie.

Prin workshop-urilor dedicate (i) președinților comisiilor de etică și consilierilor juridici și (ii) practicienilor în domeniul medical și juridic, în prezența autorităților în domeniu, participanții au dorit a aduce la cunoștința acestora și a identifica soluțiile viabile, prin schimbul de bune practici și inclusiv din perspectivă legislativă, a problemelor concrete de etică ivite cu periodicitate în practică. În cadrul acestor workshop-uri, discuțiile au fost conduse de specialiști în domeniu, dintre care amintim pe jr. dr. Ecaterina GHIȚĂ, din partea UEFISCDI, șef lucrări, MD, PhD. Maria Elena Cocuz, Vicepreședinte al Colegiului Medicilor din Brașov, șef lucrări MD, PhD. Dan Ovidiu Grigorescu, șef secție Clinică Chirurgie plastic, microchirurgie reconstructivă Spitalul Județean de Urgență Brașov și avocat lect. PhD. Ioan Constantin Gliga și avocat lect. PhD. Codruț Nicolae Savu, Membrii al Consiliului Baroului Brașov.

O privire statistică asupra acestei ediții, ne arată că cei aproape 100 de participanți ai conferinței au fost reprezentanți a:

- 31 de universități din țară
- 6 universități internaționale
- 4 institute de cercetare naționale și 2 institute internaționale
- 3 organisme de la nivel central din domeniile învățământului și cel al cercetării: CEMU, CNECSDTI și UEFISCDI și 2 instituții internaționale

Sub aspectul internaționalității conferinței, lucrările prezentate au avut 13 autori care au reprezentat instituții de învățământ superior și instituții ale statului cu implicare în etică din India (Manipal University Jaipur), Nepal (Kathmandu University), Portugalia (Universidade Fernando Pessoa, Porto), Republica Moldova (State University of Moldova; Information Society Development Institute; National Agency for Quality Assurance in Education and Research), Spania (Royal Academy Economics and Financial Sciences of Spain) și Statele Unite ale Americii (University of Nevada, Reno; Keiser University, Florida).

Impactul unor astfel de evenimente științifice se poate observa în timp prin abordarea practică a problematicilor analizate teoretic în lucrările științifice, prin preluarea modelelor de acțiune și a bunelor practici prezentate și justificate, atât la nivel teoretic cât și practice, dar și prin analizele implementărilor incipiente și prin dezvoltarea tematicilor abordate în lucrările științifice de către alți cercetători. Ceea ce și-a propus și a realizat Conferința VESA de trei ani încoace prin workshop-urile sale aplicative a fost atât conștientizarea autorităților de la nivel central asupra necesității uniformizării practicilor din universități și implementarea unor practici uniforme la nivelul comisiilor de etică universitară, cât și conștientizarea societății civile asupra spectrului larg al eticii regăsite în mai toate domeniile de activitate. Societatea civilă are astfel de câștigat de pe urma acestor evenimente științifice percepute la momentul desfășurării lor ca fiind prea stricte și accesibile doar cercetătorilor și cadrelor didactice participante, deși lucrările sunt publice.

Organizarea Conferinței VESA, de acum în mod tradițional în săptămânile de primăvară, devine o practică necesară mediului academic și nu numai, Universitatea Transilvania din Brașov asumându-și, ca inițiator al evenimentului, rolul de organizator care să aducă și în anul 2023, la masa discuțiilor științifice, reprezentanții mediului academic, al practicienilor din diverse domenii cu impact major asupra eticii alături de reprezentanți ai autorităților naționale centrale, dar și de la nivel internațional, deoarece problematica eticii a depășit de mult barierele principiilor și teoriilor, regăsindu-și utilitatea și aplicabilitate practică în mai toate domeniile de activitate, de la educație la medicină și științe ingineresti, de la administrația publică la justiție.